

Jak chránit starší lidi před diskriminací? S cílem hledat řešení a podporu se ombudsman sešel se zástupci neziskovek

10.6.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Ochránit, nebo podpořit? Co ve skutečnosti potřebují starší lidé?

Společně s nimi hledal tým ombudsmana odpovědi na otázky, co může život starších lidí zlepšit a jak lze diskriminaci předejít. Shodli se na tom, že je potřeba vycházet z potřeb každého jednotlivého člověka. Z profesních zkušeností účastníků vyplynulo, že podstatnou komplikací je pro některé jejich klienty rychlý vývoj digitálních technologií. Upozorňují na potřebu podpořit starší lidi v samostatnosti a rozvoji kompetencí při používání digitálních služeb. Pokud ale starší lidé nechtějí využívat digitální technologie, měli by mít například možnost obrátit se na úřad i jinou (offline) cestou. Rizikům digitálního vyloučení z pohledu různých skupin společnosti se ve svém příspěvku věnovala také Lucie Vidovičová, socioložka z Fakulty sociálních studií MU.

Starší lidé jsou rozmanitá skupina. Zatímco někteří z nich jsou plně soběstační, jiní potřebují péči v každodenním životě. Situaci by zlepšila větší dostupnost terénních služeb a podpora neformálních pečujících. Práci lidí, kteří vedle jiných povinností pečují o staršího rodinného příslušníka, vyzdvihla ve svém vzkazu také soudkyně Evropského soudu pro lidská práva Kateřina Šimáčková. Podpora starších lidí souvisí i se začleněním do komunity, například formou participace nebo chytrého urbanistického řešení. Obce a kraje mohou přispět k tomu, aby byl veřejný prostor přístupnější pro starší lidi a umožňoval mezigenerační setkávání. Stejně tak je důležité, aby organizace a úřady mezi sebou sdílely informace a budovaly společně dostupnou síť pomoci.

Propojovat, sledovat a pomáhat obětem diskriminace. To je mimo jiné úloha ombudsmana

Spolupráce s neziskovkami umožňuje týmu ombudsmana dlouhodobě zacílit pomoc lépe. Díky klientům organizací se dostává blíže k lidem, kteří pomoc potřebují. Získává také podněty, kde hledat v systému nejpalčivější problémy, na které by se mohl zaměřit.

Na ombudsmana se může obrátit s dotazem každý, kdo má podezření na věkovou diskriminaci. Příležitostí zasadit se o zlepšení života starších lidí má však ombudsman více. Monitoruje například podmínky lidí žijících v zařízeních, včetně domovů pro seniory. Z dat Českého statistického úřadu vyplývá, že nejvyšší podíl lidí s postižením je ve vyšších věkových skupinách. Proto ombudsman chrání práva starších lidí i tím, že kontroluje, jestli stát dodržuje mezinárodní Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením.

Ze zkušeností ombudsmana vyplývá, že diskriminace starších lidí často vychází ze stereotypů a předsudků (např. odmítání starších uchazečů o zaměstnání). Obrana před diskriminací je tak jedním ze způsobů, jak vyvracet stereotypní pohledy na seniory. Ombudsman si proto váží práce neziskových organizací, které usilují o důstojné podmínky pro život starších lidí a jejich účinné zapojení do společnosti.

https://www.ochrance.cz/aktualne/jak_chranit_starsi_lidi_pred_diskriminaci_s_cilem_hledat_reseni_a_podporu_se_ombudsman_sesel_se_zastupci_neziskovek